

Mlada Koroska

MESEČNA MLADINSKA PRILOGA SLOVENSKEGA VESTNIKA

LETNIK IV.

CELOVEC, V SREDO 18. 5. 1949

STEV. 4 (35)

Za utečitev in razširitev mladinske organizacije

Mladina izvaja danes sklepe zadnje Pokrajinske mladinske konference, ki so: gradnja prosvetnega doma, predpriprave za mladinski dan, redni mladinski študijski sestanki, pridobivanje novih članov itd. Po občinah ne delamo samo na temeljiti pripravi članov Zveze mladine za Slovensko Koroško na članstvo v organizaciji, temveč delamo tudi na pritegnitvi vse mladine, ki do danes še ni bila organizirana. V nekaterih krajih beležimo že lepo število novoorganizirane mladine karor n. pr. v okrajih Pliberk in Velikovec. Po vsem terenu obstaja veliko zanimanje za fizkulturo in tudi mnogo delamo na tem področju. Razen tega mladinci in mladinke zbirajo hrano in material za Žitaro ves in se udeležujejo gradnje, udejstvujejo se pri kulturno-prosvetnem delu, učijo se igre itd. itd.

Vendar ni namen tega članka, da bi opisali uspehe našega mladinskega dela, temveč da kritično analiziramo dosedanje dela.

Kaj so pokazale dosedanje izkušnje?

V mnogih primerih lahko opazimo, da se ugotovitve zadnje mladinske konference o mladini, ki zaradi raznih pred sodkov in napačnih pojmovanj še stoji ob strani, nanašajo samo na del neorganizirane mladine. Vzrok, da v posameznih krajih do danes ni obstajala in še vedno ne obstaja mladinska organizacija ali da ni bila vključena vsa mladina, je največkrat v pomajkljivosti naših aktivistov, ugotoviti moramo, da smo se v premajhnem merilu posvetili študiju, kajti samo z intenzivnim študiranjem bi v ostali mladini vzbuljili narodno zavest, prav tako bi morala biti tudi naša borba na socialnem področju bolj obširna in organizacija bi mladini morala nuditi vsestransko pomoč pri mladinskem delu.

Da nam do danes še ni uspelo priti do podrobnejših uspehov in je naše delo več ali manj površno, leži predvsem na tem, da polagamo premalo pažnje na organizacijo na terenu in v prvi vrsti na okrajne aktive. Okrajna vodstva se marsikaterih občin in vasi spomnijo samo v času neposrednih akcij, sicer pa so te prepustene samoiniciativi mladine. Kako bi si mogli drugače razlagati dejstva, kot so n. pr. Vogrče. Mladina Vogrč samoinicativno organizira mladinske sestanke, na katere vedno pokliče tudi okrajnega referenta, kateri pa še nikoli ni prišel.

Zavest mladine je morala biti že na precej visoki stopnji, dočim se je okrajno vodstvo šele zdaj spomnilo vaške mladine in tozadenvno uredilo vse potrebno. Ali pa n. pr. Boroveljski okraj — Sele, kjer je še danes precejšnje število mladincov in mladink, kmečkih in gozdnih delavcev in pastirjev, izven organizacije, čeprav bi v organizaciji morali prav oni biti prvi nosilci njene revolucionarnosti.

Vse to si moremo pojasniti samo s pomajkljivim delom okrajnih vodstev.

Vendar pa se moramo zavedati, da je še drug del naše mladine izven organizacije in sicer zaradi vpliva naših sovražnikov. Zavedati se moramo, da je ta del mladine mnogokrat zastrupljen s sovražno miselnostjo in da naši sovražniki prav danes poskušajo na vse načine z vsemi silami odtrgati čim več mladine od naše mladinske organizacije. Na žalost pri tem pomagajo našim sovražnikom celo nekateri mladinci s svojim sektašenjem. Ne ponavljamo prvič, da je temeljna naloga mladinske organizacije, da v svoje vrste zajame sleherenga mladinka in mladinko, tudi tiste, ki se do danes niso mogli otreći raznih pred sodkov in napačnih pojmovanj, ter jim v svojih vrstah pomaga, da se jih osvobodijo in si pridobe lastnosti člena Zveze mladine za Slovensko Koroško.

Za delo mladinske organizacije pri širšem vključevanju neorganizirane mladine

Pohitimo s pripravami za mladinski dan

Vsi se še spominjam mladinskega dneva v Logi ves in vsi, ki smo bili navzoči, imamo še vedno pred očmi nepozabljivo sliko nastopa naših fizkulturnikov. Lahko smo ponosni na ta fizkulturni nastop, ki je bil prvi v zgodovini slovenske mladine na Koroškem in koroških Slovencev sploh. Kljub temu pa mladinski dan oziroma fizkulturni nastop v Logi ves ni bil nekaj slučajnega in prav tako smo lahko prepričani, da ne bo stal edini.

Tudi letosno jesen bomo na Koroškem priredili festival fizkulturnih skupin Zveze mladine za Slov. Koroško. Po svojem obsegu in kvaliteti pa mora ta postati največja kulturna in fizkulturna prireditev naše mladinske organizacije. Zato bo letosni mladinski dan tudi pregled delovnih rezultatov naše mladine, ki jih je dosegla predvsem na fizkulturnem področju. Obenem bo to manifestacija bogastva in pestrosti nacionalne kulture koroških Slovencev ter delovnega poleta naše mladine, ki se ne odraža samo v gospodarskih akcijah, temveč tudi v osvajjanju in razvijanju naše kulture. Spet hočemo pokazati, da smo nosilci napredne ljudske kulture in da smo del naprednega slovenskega naroda.

Letosni mladinski dan pa bo imel predvsem tudi nalogu, da bo vsej ostali danes

še ob strani stojecih mladini pokazal pot v našo organizacijo, katera združuje našo mladino in se bori za dosego lepšega življenja. Pokazal bo, da mladina ni samo član ZMSK, ampak da ji organizacija tudi nudi pouk na vseh področjih, da goji in širi napredno kulturo, da mladino uči ljubiti svoj narod in jo postavlja na čelo borbe za svobodo naroda. Letosni mladinski dan mora postati mogočna manifestacija tovarištva in enotnosti mladine Slovenske Koroške. Mladinski dan pa bo tudi manifestacija za mir in za našo nacionalno in socialno svobodo.

Toda čas, ki nas loči od mladinskega dneva, je kratek, zato pohitimo s pripravami. Pri teh pripravah mora sodelovati vsa mladina, sleherni aktiv in sleherni mladinec. Mladinski dan mora biti in tudi

bo odraz kulturnega dela naše mladinske organizacije. Zato je potrebno, da bomo najtesneje sodelovali s Slovensko prosvetno zvezo in slov. prosvetnimi društvimi, ki bodo organizirali pevske zbore in pripravili tamburaške skupine.

V času predpriprav moramo formirati še vedno nove fizkulturne skupine, nova nogometna društva, učiti moramo mladino proste vaje za skupni nastop povsod, kjer obstajajo pogoji za njihov razvoj. Mladinski aktivisti morajo posvetiti vso pozornost sestavi programov, nadalje delu teh skupin, zagotoviti jim morajo strokovna vodstva ter stalno pomoč mladinske organizacije. Zato naj ne bo aktivna in člana Zveze mladine za Slovensko Koroško, ki k temu delu ne bi doprinesel svojega deleža.

Mladina se bo vedno borila borila za svoje pravice

Kot je že poročal Slovenski vestnik, je varnostna direkcija za Koroško 13. aprila t. l. poslala Zvezi mladine za Slovensko Koroško pismo, kjer zahteva, da se morajo pri imenu organizacije črtati besede »Slovenska Koroška«.

Ni treba še posebej poudarjati, da je ta

zahteva popolnoma protizakonita, kajti nikjer ni predpisano, kako naj se posamezne organizacije imenujejo. Naša mladinska organizacija se je rodila v najtežjih dneh slovenskega naroda, nastala je v času narodno osvobodilne borbe, ki smo se tudi mi slovenska koroška mladina odločeno in brezkompromisno borili proti fašističnim nasilnikom in že takrat se je naša organizacija imenovana Zveza Mladine za Slovensko Koroško. Torej je naša organizacija obstajala že takrat, ko o varnostni direkciji še ni bilo duha ne slaha in ko so tisti, ki danes zahtevajo spremembo imena naše mladinske organizacije, še zvesto in udano služili Hitlerju.

Omjenjena zahteva varnostne direkcije je med našo mladino izvzvala silno cganje, na vseh mladinskih sestankih so mladinci in mladinke ostro obsodili to izzivalno in protizakonito zahtevo, ki pomeni nov način kratenja najosnovnejših demokratičnih pravic naše mladine.

V zvezi s tem je Pokrajinski odbor Zveze mladine za Slovensko Koroško poslal varnostni direkciji protestno pismo, kjer ostro obsoja nedemokratično ravnanje koroške varnostne oblasti. Kakor se je naša mladina znala boriti proti najhujšemu sovražniku človeštva, proti fašizmu, tako se bo tudi vedno in povsod znala boriti za svoje pravice, ki si jih je z orojjem v roki priborila v narodnoosvobodilni borbi.

V Žitari vesi spet gradimo

V Žitari vesi je v zadnjih dneh znova zaživel. Zbrali so se mladinci, da dokončajo gradnjo prosvetnega doma. Da bo možno nadaljnje delo, je bilo potrebno, da smo kot prvo odstranili še zadnje ostanke ruševin, ki so ostale v novo sezidanji stavbi. Že v prvem tednu je prosvetni dom v svoji notranjosti pokazal popolnoma novo sliko. Prekopane so bile ruševine in veliki kupi ruševin in kamenja so dokazovali, da se tukaj spet dela. Notranja slika doma se je precej spremenila, kjer si videl prej kupe ruševin in razmetane opeke, je zdaj vse pospravljeno, opeka pa lepo v redu zložena. To je bilo delo prvih, ki so jih mladinci in mladinke preživeli na gradilišču.

Vendar pa mladina, ki je v Žitari vesi, zna izkoristiti tudi prosti čas. Po večerih vidiš, kako se mladinci učijo fizkulturne vaje. Z velikim zanimanjem grejo tudi tukaj na delo. Vidiš pa tudi, kako si medsebojno pripovedujejo o težkočah in težavah pri delu. Vidiš pa tudi, kako si medsebojno pripovedujejo o težkočah in težavah pri delu. Mladina si tukaj izmenja svoje izkušnje in na tej podlagi bo v bočo mladinsko delo marsikje zaživel v novem poletu.

Pripravljamo se na mladinski dan

in za delo z mladino, ki je zdaj vključena v njene vrste, so postavljene naslednje naloge:

Okrajna vodstva morajo sistematično nudititi pomoč občinskim in krajevnim sekretariatom. Funkcionarje morajo naučiti samostojnega dela. Stalno naj stremijo za tem, da bodo vodstva na sestankih polnoštevila, da bodo člani odborov imeli redne sestanke, na katerih se bodo obravnavala vsa vprašanja, in da bodo pred člansvom nastopali vedno z izdelanimi programi dela.

Vsa mladinska vodstva, vsak mladinski aktivist, da celo vsak član mladinske organizacije mora sodelovati v borbi za pritegnitev slehernega mladinka ali mladinke. S pomočjo pri delu, pri učenju, ob skupnih izletih, obiskih, v medsebojnem razgovoru itd. se mora truditi, da tega mlad-

dinca ali ono mladinko pritegne v mladinsko organizacijo.

Novoorganiziranim članom morajo okrajna vodstva nuditi izdatnejšo in stalnejšo pomoč pri organizaciji, obširnejšo vsebino dela, mladini na vasi morajo pomagati pri vključevanju v gospodarstvo, pri sodelovanju s kmetijsko zadružo, delavski mladini v borbi za izboljšanje pogojev, šolski mladini pri učenju slovenskega jezika, vsem skupaj pa pri delu na kulturno-prosvetnem in fizkulturnem področju, pri organiziranju zabave, razvedrilna itd.

Mladinski aktivisti pa morajo pomagati na novo včlanjenim tovarišem pri njihovem delu in učenju, pomagati jim morajo pri izvrševanju nalog, ki jih jim je postavila mladinska organizacija, — skratka — aktivist mora imeti stalno skrb za nove člane organizacije.

VABIMO na prvo nogometno tekmo naše mladine iz

ROŽA IN PODJUNE

ki bo v nedeljo, dne 22. maja 1949, ob 15. uri pri Žamalah ob Zablaškem jezeru.

Zveza mladine za Slovensko Koroško

O svetovni mladini

Manifest Mednarodne zveze študentov

Mednarodna zveza študentov je ob priiliki kongresa miru, ki je pred kratkim zasedal v Parizu, izdala Manifest, iz katerega med drugim povzemoamo:

Vsem študentom!

Mednarodna zveza študentov, svetovna organizacija demokratičnih študentov, organizacija, ki v svojih vrstah združuje nad 3 milijone študentov iz 54 dežel, se popolnoma strinja s koordinacijskim odlokom Biroja intelektualcev za mir, osnovanega v Vroclavi, o Svetovnem kongresu za mir. Ta kongres bo združil vse demokratične, nacionalne in mednarodne organizacije, da bi čim bolje vzporedil njihove skupne napore za obrambo miru.

Dosledno zvesta protifašističnemu programu svoje ustawe, osnovane na resničnih demokratičnih načelih, ki so jih študenti vseh dežel večkrat potrdili, se mednarodna Zveza študentov takoj odziva temu pozivu. MZŠ razume važnost te akcije: v njej vidi najboljši način za obrambo interesov samih študentov. Takšna enotnost naj se naslanja na vzpostavljene organizacije, ki zbirajo delavce, žene, mladino, intelektualce in vse demokratične ljudi, ki iskreno delajo na tem, da bi se ohranil mir.

MZŠ se popolnoma pridružuje deklaraciji koordinacijskega Biroja intelektualcev za mir, da je tak kongres potreben. Ta korak je potreben zaradi povečanih naporov reakcionarnih sil, ki skušajo izvajati novo vojno.

Sedanj dobo označuje močnejše zastritev borbe med miroljubnimi demokratičnimi narodi z ene in sil vojnojihške reakcije z druge strani. Pod vodstvom imperialističnih in monopolističnih krogov ZDA in Velike Britanije širi svetovna reakcija vojno histerijo, da bi zaspila javno mnenje nekaterih držav in vključila narode v nov spor ter s tem nadalje podpirala izkorisčanje in tlačenje.

Na drugi strani se veča iz dneva v dan gibanje narodov sveta za mir in demokracijo. Bodočnost pripada naprednemu gibanju, ki služi interesom vseh narodov, vseh ljudi, ki ne žele vojne. Ljudske sile izražajo nezmagljivo voljo za mir, obsojajo račune izzivačev vojne, utrujejo

Mladina Slovenije bo krepila zaupanje in vero v svoje lastne sile

Kakor smo poročali v zadnji številki »Mlade Koroške«, je v času od 5. do 8. aprila t. l. v Ljubljani zasedal IV. kongres Ljudske mladine Slovenije. Kongresa so se udeležili delegati iz vseh krajev Slovenije, predstavniki mladinske organizacije bratskih republik Srbije, Hrvatske, Bosne in Hercegovine, Makedonije in Črne gore, zastopniki tržaške, goriške in tudi naše koroške mladine, nadalje sekretar KPS Miha Marinko, člani političnega biroja CK KPS, člani vlade Ljudske republike Slovenije ter zastopniki vseh množičnih organizacij.

Zastopniki slovenske mladine so na svojem kongresu pregledali svoje delo in uspehe, ki so jih dosegli v času med III. in IV. kongresom LMS. Rezultati dela mladinske organizacije do zadnjega kongresa so naslednji:

Ob III. kongresu Ljudske mladine Slovenije je bilo vključeno v organizacijo 115.444 mladine ali 75 odstotkov od celotnega števila mladine v Sloveniji. Ob IV. kongresu pa je v vrstah organizacije bilo včlanjeno že 148.343 mladine ali 88 odstotkov od celotne mladine Slovenije.

Od III. do IV. kongresa LMS je mladina s prostovoljnimi delom na zveznih, republiških, lokalnih in drugih akcijah naredila 18 milijonov 735.236 prostovoljnih ur — od tega 1.380.888 pri gradnji zadružnih domov, kar znaša 234.190.000 din.

156 mladincev in mladink, članov Ljudske mladine Slovenije, je za svoje odlično delo pri izgradnji socializma prejelo odlikovanja »Red dela« in »Medaljo dela«.

V industriji in rudarstvu dela danes 1248 mladine.

V 3644 študijskih krožkih je vključeno 68.774 mladine.

svoje vrste ter bodo preprečile silam reakcije, da bi uresničile svoj peklenki naprek in pogale človeštvo v nov strašen požar.

Študenti ne bodo ostali nevtralni v tej borbi. Odločno se bore in obsojajo vse tiste, ki poskušajo razdvojiti demokratične vrste in širijo paniko, da bi zavrljali njihovo delo za mir. Študenti so se vedno borili in bodo vedno pripravljeni boriti se na strani tistih, ki nosijo zastavo miru in svobode. Ob vedno številnejših intrigah sovražnikov miru so danes odločni bolj kot kadar koli, da združijo svoje sile s silami vseh demokratičnih množic, ki se brez-kompromisno bore za skupne ideale. Študenti vedo, da pomeni vojna konec njihovim željam, da vojna služi družbi, ki zavira njihov razvoj, ki ovira uresničenje njihovih plemenitih idealov. Vojna prinosa ogromne težave, izgubo dragocenih življenj in uničenje neprecenljivih gospodarskih in kulturnih bogastev narodov, kar so študenti pomagali razvijati in čuvati.

Ker so študenti, kot predstavniki kulturne dediščine svojih narodov in čuvarji dediščine bodočim rodovom, prepričani, da bo kongres pokazal na zelo jasen način močno fronto vseh narodov za mir, pozdravljajo ta važen sklep vodilnih ljudi znanosti in kulture. Vse svoje napore vlagajo za obrambo miru, za razumevanje med narodi, za napredok resnične znanosti in kulture in ustvaritev sveta, v katerem bodo vse potrebe zadovoljene, kjer bodo ustvarjalne težnje človeka sproščene in bodo narodi živeli v enakopravnosti miru.

Študenti! Na obrambo miru v vseh predelih sveta! Šrite in krepite enotno fronto proti netilem vojne! Stojimo kot čvrsta trdnjava proti rastoči nevarnosti nove vojne! Delajmo tako, da bodo propadli vsi napori imperialistov, da bi zanetili vojno!

Naj živi prijateljstvo narodov sveta v borbi za pravičen in trajen mir!

Zruženi v borbi proti vojnim hujščem — naprej za mir, za nacionalno neodvisnost in boljšo bodočnost vseh narodov sveta!

Mednarodna zveza študentov

Od III. kongresa je bilo vključeno v kmetijske zadruge 27.520 mladine, v vodstvu teh zadruž pa 1615 mladine.

V 474 izobraževalnih tečajih je vključeno in se uči 10.650 mladine.

Tekmovalci za fizkulturni znak so dosegli 122.694 norm, 13.531 mladincev in mladink pa so si že osvojili fizkulturni znak.

Na različnih štafetah, crossih in različnih fizkulturnih prireditvah je od III. kongresa sodelovalo 88.238 mladine.

V industrijo je odšlo od III. kongresa dalje 13.967 mladine.

V letih 1947, 1948 do danes je na zvezni in republiških akcijah sodelovalo 36 tisoč mladine.

Mladinci in mladinke, navadne številke nam nazorno prikazujejo, kakšne uspehe je žela bratska mladina Slovenije, prikazujejo nam, s kakšnim veseljem in navdušenjem mladina Slovenije pomaga pri izgradnji socializma, pri izgradnji nove svobodne in srečne domovine. Uspehi pa nam tudi povejo, da je mladina svobodne Slovenije lahko ponosna na svoje delo.

Na svojem kongresu si je mladina Slovenije začrtala tudi smernice za nadaljnje delo, prevzela je nove in še večje naloge, ki jih bo izpolnila pri uresničitvi prve Titove petletke. Osnovna dela mladinske organizacije bo šola za vzgajanje v duhu aktivnega socialističnega patriotizma. Mladinska organizacija bo šola za vzgajanje novega socialističnega človeka. V letošnjem letu bo mladina Slovenije dala 5000 kmečkev in 6000 šolske mladine na gradnjo avtoceste in Novega Beograda. Na vasi bo mladinska organizacija vključila čim večje število mladine v kmečke zadruge in dajala svoje najboljše kadre

v vodstva zadruž. Šolska in študentska mladina pa se bo borila za izboljšanje učnih uspehov, za čim kvalitetnejše osvajanje znanja.

S kongresa so delegati poslali pozdravno pismo tovarišu Titu, v katerem se

Tudi mladina Bolgarije gradi socializem

Lansko leto je bolgarska mladina izkoristila izkušnje, ki si jih je nabrala leta 1947 pri gradnji mladinske proge Volujak — Pernik. S temi izkušnjami je pričela z novimi deli, večjimi in obsežnejšimi, spopolnila je organizacijo svojega dela in mobilizacijo mladine. Tako je lani 250.000 mladih bolgarskih ljudi gradilo progi Logec — Trojan in Samuil — Silistra in jih do konca leta tudi končalo. Gradili so daljnovodne vodne pregrade za hidrocentrale, regulirali reke, gradili celo industrijsko naselje v bogatem bazenu reke Marice itd.

V številkah: napravili so 103 km železniške proge, premenjali tok rek v teku 9 km, naredili 175 km cestnih nasipov, preko 60 mostov, radiooddajno postajo, v bližini Sofije so postavili mesto za fizkulturnike in otroke, cesto na planino Vitoš v bližini Sofije, kjer so izvrstni smučarski

„Služba Poljske“ na delu za svobodo in napredek

V času enega leta se je Služba Poljske povečala skoraj za milijon mladincev, med temi 65 odstotkov kmečke mladine; tem je dana možnost, da delajo in se izobražujejo, da se strokovno usposabljajo za bodoči poklic, ter da uživajo zdravo telesno vzgojo.

Brigade Službe Poljske so pomagale pri gradnji Varšave, pri obnovi železniških prog ter zaščitnih nasipov. Mladinci so napeljali elektriko v 57. vasil, betonirali 240 km cest, postavili 370 športnih igrišč in položili 200 tisoč metrov cevi.

Nekaj tisoč slušateljev se je šolalo za jadralno in motorno letalstvo.

V delovnih tekmovanjih so brigade SP izvršile celo vrsto del, ki niso bila v načrtu za leto 1948, s čimer so poljski državi prihranile približno pol milijarde zlotov.

V letu 1948 so brigade SP delale tudi v inozemstvu, in sicer v Sovjetski zvezzi v Bolgariji, na Češkoslovaškem ter navezače iskreno prijateljstvo z mladinci teh držav.

Da bi poljska mladina zmogla vse velike naloge, ki jih nalaga nova doba nacionalne rasti, se mora socialno, intelektualno psihološko in moralno preobraziti. V tem močno pomaga organizacija Služba Poljske, ki jo je odobril zakonodajni sejm Poljske 25. januarja 1948. leta.

Mladina kapitalističnih držav piše sovjetski mladini

Tisoče in tisoče pisem prihaja z vsega sveta. Vsa ta pisma dokazujojo, da se mladina ni in ne more pomiriti s svojim brezpravnim položajem v kapitalističnih državah. Dokazujejo, da se mladina vsega sveta bori v enotni, močni mladinski fronti za dosego političnih in ekonomskih pravic, za mir in demokracijo.

Francija

Mladinec iz Pariza piše med drugim: Kapitalistične države bodo kmalu prišle v krizo. Brezposelnost narašča, inflacija nam ne prizana, medtem ko plače delavcev zelo padajo. Poslabšanje gospodarskega položaja občuti najbolj mladina.

Drugi mladinec piše: V Franciji se položaj vsak dan slabša. Plače so vedno manjše in prav borne v primeri z izredno visoko ceno blaga. Razen tega se borimo še z brezposelnostjo. Milijoni mladih ljudi je izgubilo delo zaradi Marshallovega plana.

Anglija

Student iz Cambridgea pravi: Tisoči angleških državljanov, ki se nikoli niso bavili s politiko, se danes zaskrbljeno sprašujejo, kakšna bo nadaljnja osoda Anglije. Ljudje se bojijo, da ne bodo na lepem

zaklinjajo, da bo mladina Slovenije kot strnjen bojni odred dala vse od sebe v veliki borbi vseh delovnih ljudi Jugoslavije za srečno domovino socializma Jugoslavijo.

V pismu Centralnemu komiteju Ijudske mladine Jugoslavije pa objavlja, da bodo vse sklepe kongresa izvedli v življenje na fronti socializma, da bodo v njihovem izpolnjevanju nenehno krepili zaupanje in vero v svoje lastne sile, krepili enotnost svojega mladega rodu, zato ker ljubijo svoje ljudstvo in vse svoje narode, s katerimi si skupno ustvarajo svetlejšo in boljšo bodočnost.

V Bolgariji obstoji že od konca prve svetovne vojne »Delovna služba«, v kateri služi mladina, ki ni pri vojakih (zato radi mirovne pogodbe je število vojakov v Bolgariji omejeno). V vrstah te organizacije je mladina spet dala svojo pomoč pri izgraditvi države. Njeni člani so regulirali reke, zlasti pa so gradili obrambne nasipe na reki Donavi. Tako so številna močvirja ob njej spremenili v rodovitna polja. Mladina v »Delovni službi« je tudi delala v tovarnah in rudnikih in prihranila državi znatna finančna sredstva. Sama organizacija je kupila potrebne stroje, orodje, obleke in obuvalo za mladinske brigade iz lastnih sredstev.

„Služba Poljske“ na delu za svobodo in napredek

Kaj pomeni Služba Poljske

Predvsem najglobljo zavest povezano s svojim narodom, z njega notranjo strukturo, z njegovim prirodnim in duševnim bogastvom ter njega tvorno silo. Služba Poljske pomeni tudi žrtvovati vse svoje sile in sposobnosti za povečanje narodnega gospodarstva in tvorne energije Poljske; pomeni največjo ljubezen do domovine in goreče hrepenje obogatiti s svojimi deli nje lepoto, njeni imetje in njeni ljudski napori; je končno zavest odgovornosti za dvig socialističnih reform in teženj celokupnega naroda.

Predsednik republike Poljske o vlogi Službe Poljske

Ljudska demokracija na Poljskem je odstranila iz našega družbenega življenja glavne vire izkorisčanja ljudskih množic z likvidacijo veleindustrijev, s podprtanjem glavnih industrijskih panog, prometnih sredstev in trgovine ter s tem, da je podprla v velikem obsegu plansko gospodarstvo. Po zaslugu pet velikih socialnih reform so bile dane osnove za preusmeritev socialnega sistema na Poljskem v duhu pravičnosti svobode in miru. Naloga mlade generacije je, da dokonča socialistično preobrazbo zedinjenega naroda, njegove tvorne sile ter da napravi iz naše domovine oporo napredku, svobodi, pravičnosti in prijateljstvu pri mednarodnem skupnem delu.

Mladina kapitalističnih držav piše sovjetski mladini

postali državljanji 49. ameriške države s položajem kolonije.

Mladinec iz Liverpoola piše: Rad bi postal zdravnik. To je moj davni sen in cilj. Vendar je sen stal sen, kajti že bi hotel doseči ta cilj, bi rabil najmanj 2000 funтов Sterlingov.

Kanada

Neki mladinec iz Kanade je pisal: Hocemo dela, vrla nas pa pod pretvezo vleče za nos. Zahtevamo delo, kajti tisoči so brez njega. Zahtevamo povisjanje mezd, rešitev prehranjevalne krize, boljše delovne pogoje, skrb za socialno zavarovanje, splošno izobrazbo in možnost nadaljnega študija. Mi, kanadska mladina, se vsak dan bolj vključujemo v borbo za dosego naših zahtev.

Norveška

Študent iz Henningovera piše: Prepričan sem, da je edini način, s katerim bi se dosegel trajni mir v svetu, učvrstitev prijateljstva s Sovjetsko z

Za rojstni dan maršala

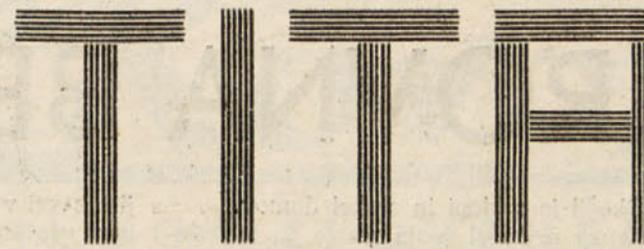
25.maja obhaja naš ljubljeni maršal
Tito svoj 57. rojstni dan

Na dan, ko so misli vseh delovnih ljudi nove Jugoslavije pri voditelju in organizatorju vseh zmag jugoslovanskih narodov, se pripravlja tudi mladina Slovenske Koroške, da proslavi obletnico rojstnega dne našega maršala Josipa Broza — Tita. Nam mladini Slovenske Koroške še ni dana možnost, da bi si na čast tega dne zadajali naloge v tovarnah in delavnicah s tem, da bi tam delali učnačko in prekoračili postavljene delovne norme, kakor to dela jugoslovanska mladina. Kljub temu pa, da moramo prisiljeno živeti v državi, kjer so tovarne in delavnice last posameznikov — kapitalistov, in kjer je večina naše mladine brezposelne, si bomo zadajali naloge v okviru Zvezde mladine za Slovensko Koroško, v okviru fizičkih društva, na gradnji prosvetne doma v Žitari vesi, in vse to je po zgledu bratske mladine Jugoslavije, ki združena v Ljudski fronti pod vodstvom slavnih Partij in pod vodstvom tov. Tita pri izgradnji socializma, pri graditvi boljšega življenja pogumno koraka od zmage do zmage.

Tov. Tito je sin kmečke družine. Rjen je bil v zelo lepem kraju Klanjec. Kot kovinarni delavec je doživil vse trpljenje, ki so ga morali prenašati jugoslovanski delavec. Ko pa so Nemci in Italijani vdriji v Jugoslavijo, je tov. Tito kot prvi odšel v gozdove. Bil je tisti, ki je okrog sebe zbral najpoštenejše ljudi in pričel z akcijami proti roparjem. Pozval je vse poštene sinove Jugoslavije v borbo proti okupatorju. Temu klicu so se odzvali tudi koroški Slovenci. Pod njegovim vodstvom pa so se večale partizanske grupe. Nastali so bataljoni, odredi, brigade in divizije. Maršal Tito je na tej poti delil s svojim ljudstvom vse težave in vse žrtve. S prvimi partizani je doživil vse nevarnosti borbe proti fašističnim okupatorjem in domačim izdajalcem.

Kakor se je tovariš Tito v narodno-ovobodilni borbi znova rodil z nastankom vsake brigade, se je rodil tudi v vsakem našem partizanu na Slovenskem Koroškem — povsod, kjer so izvrševali velike naloge, ki jih je postavil pred nje in vse ljudstvo naš učitelj in voditelj Tito.

Leta 1945, ko smo proslavljali Titov rojstni dan že v svobodi, nismo mislili,

da se bodo morale umakniti jugoslovanske čete in da bomo v najkrajšem času moralni nadaljevati našo borbo. Ko so jugoslovanski narodi že pričeli z uresničevanjem petletnega plana, katerega iniciator je tov. Tito, da na ruševinah stare Jugoslavije zgradijo socializem, smo se mi koroški Slovenci v Osvobodilni fronti za Slovensko Koroško še tesneje združili v borbi za socialno in nacionalno osvoboditev.

Kakor se je jugoslovanska mladina zagrizla v blato na nasipu, padala od utrujenosti, toda znova in znova spet vstajala, da zgradi nasip pred rokom, smo se mi slovenska mladina zagrizli v naše delo in borbo za čimprejšno osvoboditev izpod tujega jarma. In če bomo padali od utrujenosti, bomo znova in znova vstajali, ker je Tito z nami. Z njegovim imenom in z njim so zmagali vsi narodi Jugoslavije in z njim in njegovim imenom bomo zmagali tudi mi.

TITOVA ŠTAFETA

Za rojstni dan maršala Tita bo Zveza mladine za Slovensko Koroško priredila štafeto, ki bo v soboto, dne 21. maja 1949 tekla po vsej Slovenski Koroški in ponesla pozdrave iz vseh naših krajev v Jugoslavijo.

Svet smo sprejeli nešteto dopisov in poročil o delu naše mladine iz posameznih krajev in vasi Slovenske Koroške. Iz vseh teh je razvidno, da se mladina s posebnim zanimanjem pripravlja na posamezne nastope na letošnjem mladinskem dnevu, ki bo še veličastnejši kot je bil lanskoletni v Logi vesi nad Vrbskim jezerom. Nekaj teh dopisov objavljamo v današnji številki.

Loga ves. Kot po vseh krajih Slovenske Koroške se tudi mi iz Loge vesi in okolice vztrajno pripravljamo na letošnji mladinski dan. Še dobro nam je v spominu naš veliki mladinski nastop lanskem letu, toda zastavili bomo vse sile, da bo letošnji še mogočnejša manifestacija vse mladine Slovenske Koroške.

Točen spored štafete je naslednji:

1. štafeta prične ob 7. uri zjutraj teči z Brda pri Šmohoru ter nadaljuje svojo pot preko Bistrice in Zahomca. Nadalje teče približno ob 8.30 do 9.00 uri preko Beljaka, približno ob 9.30 do 9.40 uri preko

Vrbe ob jezeru, pribl. ob 10.00 do 10.10 uri preko Poreč, pribl. ob 10.30 do 11.00 uri preko Celovca, pribl. ob 11.40 do 11.50 uri preko Velikovca in prispe okoli 12.20 ure v Dobrlo ves, kjer se združi z 2. štafeto.

2. štafeta teče ob 7. uri z Bruse ter približno ob 7.55 do 8.00 uri preko Malošč, pribl. ob 8.10 do 8.15 uri preko Loč, pribl. ob 8.25 do 8.30 uri preko Ledenic, pribl. ob 8.40 do 8.50 uri preko Št. Jakoba v Rožu, pribl. ob 9.20 do 9.30 uri preko Bistrice v Rožu, pribl. ob 9.40 do 9.45 uri preko Št. Janža v Rožu, pribl. ob 10.00 do 10.10 uri preko Borovelj, pribl. ob 10.50 do 11.00 uri preko Šmarjetje v Rožu, pribl. ob 11.45 do 12.00 uri preko Miklavčevega in prispe okoli 12.20 v Dobrlo ves, kjer se združi s prvo štafeto.

Združeni štafeti nadaljujeta pot ob približno 12.30 uri preko Dobrle vesi, nadaljuje pribl. ob 12.50 do 12.55 uri preko Štebna, pribl. ob 13.00 do 13.10 uri preko Šmihela, pribl. ob 13.20 do 13.35 uri preko Pliberka, pribl. ob 14.00 do 14.05 uri preko Doba, pribl. ob 15.40 do 15.50 uri preko Labuda in pritečeta okoli 16.00 ure na državno mejo pri Labudu, kjer pozdravna pisma predamo jugoslovanski mladini.

Mladinci in mladinke, slovensko prebivalstvo! Sodelujmo vsi pri Titovi štafeti in pošljimo tudi svoje pozdrave našemu ljubljjenemu voditelju in učitelju tovarišu TITU!

IZ NAŠIH KRAJEV

Naša dobra fizičkulturnica Rozika Reichman nam je ob začetku vaj nakazala važnost mladinskega dneva in pomen fizičkulture sploh. Nato smo pod vodstvom tovarišice Rozike pričeli z vajami, ki jih imamo zdaj redno vsak teden. Po vsaki vaji je naše navdušenje in zanimanje še večje in prepričani smo, da bo fizičkulturni nastop nekaj prav posebnega. Že danes se veselimo, ko bomo svetovni javnosti lahko pokazali, da tudi mladina Slovenske Koroške ne zaostaja za ostalo mladino.

Pred kratkim smo sprejeli obvestilo, da je naše fizičkulturno društvo »Slavica« tudi uradnopravno priznano in se že danes pripravljamo na občni zbor, ki ga bomo v kratkem priredili.

Št. Janž. — Pri nas zdaj pogosto vadimo za nogometno tekmo, na katero so nas povabili mladinci iz Podjune. V nedeljo, dne 22. t. m. hočemo pokazati, da smo tudi v Rožu dobri fizičkulturniki, pa čeprav se prej še nismo dovolj udejstvovali na tem področju. Pa čeprav še nimamo primernega prostora za svoje vaje, se hočemo kljub temu dobro pripraviti na prvo tekmo. O izidu bomo poročali v prihodnji številki.

Bilčovs. — Tudi mi iz Bilčovsa in okolice nočemo zaostajati za ostalo mladino, zato smo pričeli z rednimi vajami, kjer se pripravljamo za nastop s prostimi vajami. Sicer smo do zdaj imeli šele eno samo vajo, toda videli smo, da bo šlo. Kjer je volja, tam je tudi ena pot, pot do uspeha. In voljo imamo, to bomo dokazali s svojim nastopom.

Dobrla ves. — Že v zadnji številki smo izrazili željo, da bi radi tekmovali proti nogometni skupini iz Roža. Končno smo tako daleč, da smo si za ta veliki dogodek izbrali prihodnjo nedeljo. Zdaj samo še upamo, da nam bo tudi vreme naklonjeno. Tudi pri ostalem fizičkulturnem udejstovanju dobro napredujemo in se že danes veselimo nastopa na mladinskem dnevu. Omeniti moramo še, da so nam oblasti priznale naše fizičkulturno društvo »Planica«. Seveda pa delamo tudi na drugih področjih in smo se gradnje v Žitari vesi udeležili že takoj prvi teden.

Celovec-mesto. Mladinci in mladinke, ki smo zaposleni v Celovcu, se tudi redno shajamo na sestankih in v kratkem bomo pričeli z vajami za fizičkulturni nastop na mladinskem dnevu.

Letos gremo na gradnjo avtostrade Beograd — Zagreb

Kakor se je mladina Slovenske Koroške leta 1947 z 2 brigadama udeležila gradnje mladinske proge Šamac — Sarajevo, tako bo šla tudi letos na gradnjo avtostrade Beograd — Zagreb in tako bratski jugoslovanski mladini pomagala izgraditi največji delovni objekt.

Brigada bo odšla v Jugoslavijo meseca septembra. Kdo se hoče udeležiti gradnje, naj že zdaj pošlje svoje dokumente, in sicer:

rojstni list,

domovinski list in

potrdilo bivališča (Aufenthaltsbescheinigung).

Brigadirji in brigadirke, prijavite se v velikem številu v brigado, ki bo skupno z jugoslovansko mladino pomagala pri uresničitvi petletnega plana, pri izgradnji naše skupne domovine, nove socialistične Jugoslavije.

Zveza mladine za Slovensko Koroško

Pokrajinski odbor

Nogometna skupina iz Roža

B. OSEJEVA

ČAROVNA BESEDA

Majhen starček z dolgo brado je sedel na klopcu in z dežnikom risal po pesku čudne črte in križe.

»Umakni se,« mu je rekел mali Pavlek in sedel na rob klopce. Starček se je zgani, mimogrede pogledal v zardelo in namršeno lice malčkovo in rekel: »Nekaj se ti je zgodilo, mali?«

»Je! Pa... kaj vas briga!« se je Pavlek obregnil vanj.

»Prav nič, toda glej, malo poprej si kričal, jokal in se prepiral z nekom...«

»In še kako!« se je vnemal mali. »Pobegnil bom od doma!«

»Kaj... pobegnil boš?«

»Pobegnil. Samo zaradi Lene bom pobegnil. Ji bom že pokazal! Niti enega

barvanega svinčnika mi ni hotela dati! ... In koliko jih ima!«

»Ni ti ga hotela dati? Toda zaradi tega bi ti še vedno ne bilo treba pobegniti!«

»Ne samo zaradi tega. Babica me je nagnala iz hiše... Nagnala me je, kot cujo... cunjo...«

Pavlek se je tresel od razburjenja.

»Neumnost!« je rekel starček. »Nekdo te je okaral... drugi se te bo usmilil.«

»Nihče se me ne usmili nikoli,« reče Pavlek. »Brat se vozi s čolnom, mene pa nikoli ne vzame s seboj.«

»Zakaj pa te brat ne vzame s seboj?«

»Zakaj hočete vse vedeti?«

Starček je pogladil svojo dolgo brado.

»Pomagati ti hočem. Poznam čarovno besedo... Povedal ti jo bom. Toda zapomni si, izgovoriti jo moraš s tihim glasom in pri tem gledati onemu, s komur govorиш, naravnost v oči. Zapomni si, s tihim glasom in — naravnost v oči...«

»Kakšno besedo pa?«

Starček se je sklonil čisto k malemu, z mehko brado se je dotaknil Pavlekovega lica in mu zašepetal. Nato je glasno dostavil: »To je čarovna beseda. Ne pozabi pa, kako jo moraš izreči!«

»Poskusil bom!« se je nasmejal Pavlek. »Tako bom poskusil.«

Skrivnost v kapljici vode

Milijon drobnih kapljic se svetlika ob sončnem vzhodu in rosnem jutru na travah in listju dreves in sicer v najrazličnejših barvah. Prijetna slika našim očem! ...

To že veste, da sestavlja kapljico vode dvoje plinov: vodik in kisik. Oglejmo si kapljico vode, ki je debela okoli dva mm.

Učenjaki so dognali, da se nahaja v tej kapljici vode toliko kisikovih atomov, kakor ti pove število z 21 mestimi:

140,000,000,000,000,000. Razen teh pa vsebuje kapljica vode še enkrat toliko vodikovih atomov. Iz tega lahko sklepamo kako silno, silno drobni so atomi (najmanjši delci) kisika in vodika.

Še nekaj! Če bi to kapljico vode tolikokrat povečali, da bi bila taká velika kakor je naša zemlja, no tedaj bi se povečali tudi atomi kisika in vodika ..., in potem bi znašala širina ali debelost posameznih atomov v ogromni kapljici samo 1 do 2 metra. Ali bi si tedaj lahko naprtil en sam atom na ramo?

Povečevalno steklo nam še pove, da je v kapljici vode še mnogo raznih drugih družin rastlin in živalic, ki so nevidne našim očem. Sploh je drobna kapljica vode kakor država v malem z najrazličnejšimi prebivalci in narodi.

Skočil je s klopi in stekel domov.

Doma je našel svojo sestro, ki je sedela za mizo in je risala. Barvni svinčniki ... Rdeči, zeleni, modri ... vseh barv, so ležali pred njo. Sestra jih je takoj, ko je zaledala Pavleka, pograbila skupaj in jih pokrila z roko.

»Starček me je ogoljufal,« je pomislil mali. »Ali more čarovna beseda na takole splohi vplivati?«

Od strani se je Pavlek približal sestri, pocukal jo je za rokav, sestra se je okrenila k Pavleku. Takrat jo je videl v obraz, gledal jo je naravnost v oči in s tihim glasom dejal:

»Kakšno hočes?«

»Zeleno,« je oklevaje odgovoril Pavlek. Vzel je barvico v roke, šel z njo po sobi, nato pa jo je takoj vrnil sestri. Ni je potreboval. Zdaj je mislil samo na čarovno besedo.

»Odšel bom k babici. Ne vidi rada, da je kdo pri njej, kadar kuha.«

Pavlek je odpril kuhinjska vrata. Babica je pravkar pekla štruklje. Vnuček je prihilil k njej. Starka se je obrnila. Pavlek ji gleda naravnost v oči in ne pusti ji časa, da babica kaj vpraša. Zašepeta: »Daj mi kos štruklja ... prosim te!«

Babica se vzravnala. Čarovna beseda se

ji zasveti v vsaki gubi njenega razoranega lica, v očeh in nasmehu.

»Štrukljek bi rad, naš porednež?« reče in že izbere najlepšega.

Pavlek poskoči od veselja in poljubi babico na obe lici.

»Čarovnik, čarovnik!« je mislil sam pri sebi in se spominjal starčka.

Pri kosišu je bila zbrana vsa družina. Pavlek je sedel in molčal. Ko pa mu je brat dejal, da se bo šel po kosišu vozit s čolnom, položi Pavlek svojo roko na njevovo ramo, pogleda brata v oči in tiho reče: »Vzemi še mene s seboj, prosim te!«

Vsi za mizo so umolknili. Brat se je nasmehnil.

»Pa ga res vzemi, nič te ne stane,« reče sestra.

»Zares, zakaj bi ga ne vzel,« pristavi babica.

»Prosim te!« ponovi Pavlek.

Brat se nasmeje, potreplja malčka po hrbitu in mu razkuštra lase. »Ej, ti mali potnik! Dobro, pripravi se!«

Pavlek je od veselja pozabil na vse. Skočil je od mize in stekel na cesto. Nato pa v park. Starčka pa ni bilo več. Klopca je bila prazna. Samo v pesku so ostali z dežnikom narisani nerazumljivi risi in križkraži.

Pavlek se je ozrl naokrog in glasno rekel: »Pomagalo je!... Hvala ti!«

In starček je slišal malčka, prav gotovo ga je slišal, pa najsi se je ta čas nahajal kjer koli.

STRIC JOŽA SVOJIM PRIJATELJEM

Dragi pionirji in pionirke!

Kako sem vesel ko mi pismenoša skoraj vsak dan prinese pisemca, v katerih vi, pionirji in pionirke, poročate o svojem delu, kako se učite recitacije in igre, kako pridno vadite za fizkulturni nastop na letošnjem mladinskom dnevu. Vedno znova se razveselim, ko mi pišete, s kakšnim veseljem hodite na sestanke in s kakšnim zanimanjem čitate naš mladinski list »Mlado Koroško«.

Bodite prepričani, da vam sestanki nudijo mnogo dobrega, kar boste v poznejšem življenju nujno potrebovali in tudi Mlada Koroška vam bo vedno pomagala pri spoznavanju življenja. Imejte jo vedno pri rokah in ne pozabite, da je pisana tudi za vas pionirje.

O svojem sestanku so med mnogimi drugimi poročali tudi pionirji z Rebrce, iz Št. Jakoba v Rožu pa so s svojega zadnjega sestanka poslali pismo, ki ga na njihovo željo objavim na tem mestu. Tako torej pišejo:

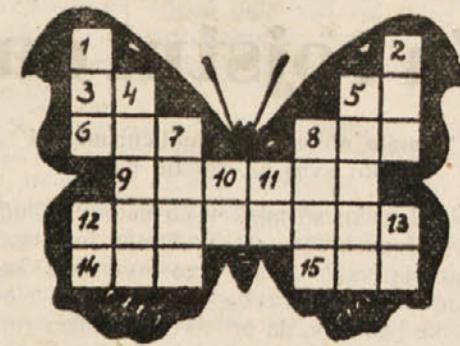
»Dragi stric Joža! Najlepše pozdrave vam pošiljamo pionirji iz Št. Jakoba. Danes imamo spet pionirski sestanek, učimo

Rešitev križanke iz velikonočne številke

Vodoravno: 1. uš, 3. roka, 6. Alah, 7. ar, 8. os, 10. Vida, 13. lina, 15. on, 16. ne, 18. lan, 19. gad, 20. as, 21. da, 22. ol, 23. za, 25. on, 26. ako, 28. osa, 29. sim, 30. rana, 32. av.

Navpično: 1. ura, 2. šola, 4. kar, 5. ah, 8. on, 9. Sava, 10. vol, 11. in, 12. Ana, 13. las, 14. in, 17. edina, 18. lava, 19. gl, 21. da, 22. on, 23. zos, 24. Vera, 25. osa, 27. ona, 28. on, 31. av.

KRIŽANKA

Vodoravno: 3 površinska mera; 5 pritrdirnilica; 6 domača hiša; 8 tekočina; 9 žival, ki jo vidimo na sliki; 12 mesto v Jugoslaviji, kjer se pričenja mladinska proga; 14 osebni zajmek ženskega spola; 15 »gospod« v poljščini.

Navpično: 1 sadež; 2 cvetica našli ūtihnih polj; 4 dolga povest, tudi moško ime; 5 »pojdiva« v narečju; 7 merilo; 8 človek, ki ne vidi, je...; 10 kazalni zajmek; 11 vzklik začudenja; 12 oblika glagola »biti«, množina; 13 osebni zajmek, moški spol.

MORDA VAS BO
ZANIMALO

JAJCE V ŠTEVILKAH

Teža jajc je različna. Navadno kurje jajce tehta okrog 50 g, rače 70 g, gosje pa povprečno 150 g. Pri srednje debelem kurjem jajcu odpade 12 odstotkov teže (6 g) na lupino, 33 odstotkov (17 g) na ručenjak in 55 odstotkov (28 g) na beljak.

V kurjem jajcu se nahaja 6 g beljakovine, nad 5 g tolšče, 36 g vode, 0,30 g ogljikovih hidratov in ravno toliko še nekatereh drugih snovi. Maščoba jajca leži v ručenjaku, ki je trikrat redilnejši od beljaka.

Gorilna vrednost jajca znaša 75 kalorij, človek pa potrebuje za svoj živiljenjski obstojo dnevno hrano, ki znaša 2.000 do 4.000 kalorij. Če bi torej človek lahko živel od samih jajec (kar je pa izključeno) bi jih moral zaužiti na dan 24 do 53. Tako enolične hrane pa ne prenese naš želodec, ki mu zadostuje poleg druge hrane samo nekaj jajč na dan.

Se to, da je jajce redilno v vsaki obliki: bodisi surovo, kuhan ali praženo. Tudi otrokom koristi pravilno pripravljena jajčna jed (rumenjak v mleku ali juhi, mehko kuhan jajce).

SLIKE BREZ BESED

